

**Силабус навчальної дисципліни
«КУЛІНАРНИЙ ЕТИКЕТ»**

Для усіх освітніх програм спеціальностей університету.
Перший (бакалаврський) рівень

Структурний підрозділ	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи Природничо-економічний факультет
Викладач:	<p>Прізвище, ім'я, по батькові викладача: Веселовська Таїсія Євгенівна Науковий ступінь: кандидат технічних наук Вчене звання: доцент Посада: доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Профайл викладача : https://kafturyzmu.kpnu.edu.ua/veselovska-t-ie/ E-mail: veselovska@kpnu.edu.ua https://scholar.google.com/citations?user=S7B_Uw8AAAAJ&hl=uk&citsig=AMD79ooNZw4U6bQ8GKxiEh66_h5iUPLOfg ORCID: https://orcid.org/0000-0001-9361-1553 Робоче місце: ауд. 110 (кафедра туризму та готельно-ресторанної справи), навчальний корпус № 9, вул. П.Скоропатського, 52</p>
Лінк на освітній контент дисципліни	
Статус дисципліни	Вибірковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	3 кредити ЄКТС / 90 год
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Денна
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/</p> <p>Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. «Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ імені Івана Огієнка» (нова редакція) URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view.</p> <p>Неформальна та/або інформальна освіта. Визнання К-ПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)» (https://surl.lu/beaaaw).</p>

Що будемо вивчати?	Правила поведінки за столом, які охоплюють сервірування столу, користування посудом та столовими приборами, а також культуру поведінки під час їжі. Кулінарний етикет визначає, як правильно поводитися під час застілля, щоб створити приємну атмосферу та справити гарне враження на оточуючих.
Чому це треба вивчати?	Метою навчальної дисципліни «Кулінарний етикет» є формування у здобувачів практичних навичок, необхідні для розуміння культурних, етичних та соціальних аспектів харчування, а також розвинути компетенції, що забезпечують організацію обслуговування відповідно до світових стандартів гостинності, з урахуванням національних і міжнародних традицій у сфері харчування. У студентів формується емоційний інтелект, ефективна комунікація, міжкультурна компетентність, вміння вирішувати проблеми.
Яких результатів можна досягнути?	У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати : <ul style="list-style-type: none"> – норми кулінарного етикету; – правила поведінки за столом; – основні принципи організації різних видів застілля - світові стандарти гостинності.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Студент має вміти : <ul style="list-style-type: none"> – розрізнати столові прибори та характеризувати їх призначення, вміти ними користуватися; – володіти культурою споживання різних видів їжі; – вміння поводитися і спілкуватися за столом;
Зміст дисципліни	Основи ресторанного сервісу і етикету. Етикет споживання алкогольних напоїв. Етикет споживання безалкогольних напоїв. Етикет споживання страв з овочів, плодів і ягід. Етикет споживання супів, страв з м'яса і яєць. Етикет споживання страв з риби і морепродуктів. Застільні заходи. Міжнародні правила. Правила застільного етикету в країнах Європи. Ресторанний і застільний етикет в країнах Азії і Африки. Організація прийомів, міжнародний протокол.
Методи навчання	Класичні та інтерактивні методи подання навчального матеріалу та забезпечення високого рівня його засвоєння студентами.
Інформаційне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Радченко А.Е. Культура харчування. Харків: ДБТУ, 2022. 108 с. 2. Етикет та культура харчування: навч. видання / І.І. Вакулик, Я.В. Пузиренко, Т.М. Мисюра. Київ: ТОВ «Аграр Медіа Груп», 2019. 68 с. 3. Вінницький В.Б. Книга про їжу та культуру харчування. Київ, 2023. Електронне видання. 272 с. URL : https://emed.library.gov.ua/wp-content/uploads/tainacanitems/17188/83620/Knyha-pro-izhu-ta-kulturu-kharchuvannia.pdf. 4. Архипов В.В. Етнічні кухні: Особливості культури та традицій харчування народів світу: навч. пос. / Архипов В.В. Київ, 2019. 234 с. 5. Розвиток готельно-ресторанної індустрії Кам'янець-подільського на початку ХХІ ст. Веселовська Т.Є., Хоптяр А.Ю. ЕКОНОМІКА ТА СУСПІЛЬСТВО. Готельно-ресторанна справа. Видавничий дім «Гельветика». Вип. 57 / 2023. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-11 6. Веселовська Т.Є. Сучасні тенденції доставки їжі в індустрії HORECA: як підібрати правильну тару. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки / за ред. І. В. Яцишиної. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2020. Вип. 15. С. 301-307. 7. Веселовська Т.Є. Вплив війни на ціноутворення та споживчу поведінку в готельно-ресторанній сфері України. Академічні візії. Соціальні та поведінкові науки. 2024. №32. URL: https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1200/1071 8. Веселовська Т.Є. Етнічна кухня – гастрономічний тренд Поділля. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів 5-6 березня 2019 р. м. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2019.

	<p>UPL : http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3621</p> <p>9. Веселовська Т.Є. Звичаї гостинності на Поділлі. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки / за ред. І. В. Яцишиної. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2019. Випуск 14. С. 417-423. UPL : http://ef.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/visnyk-14.pdf</p> <p>10. Веселовська Т.Є. Кулінарні традиції Поділля. Матеріали звітної наукової конференції викладачів, докторантів, аспірантів за підсумками НДР у 2019 році: 3-4 березня 2020р., Кам'янець-Подільський, 2020. UPL : http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3621</p>													
Обсяг дисципліни: види занять та години	<p>Лекційні заняття: 16 год. Лабораторні заняття: 14 год. Самостійна робота: 60 год. Всього 90 год.</p>													
Система оцінювання результатів навчання	<p>Система контролю знань студентів з дисципліни включає в себе поточний контроль, модульний контроль, оцінювання виконання самостійної роботи та підсумкове оцінювання знань студентів. Зазначені форми контролю організуються так, щоб стимулювати ефективну навчальну і самостійну роботу студентів протягом семестру і забезпечити об'єктивне оцінювання їхніх знань.</p> <p style="text-align: center;">Система оцінювання дисципліни «Кулінарний етикет»</p> <table border="1" data-bbox="459 913 1465 1025" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">Поточний і модульний контроль</th> <th style="text-align: center;">Сума</th> </tr> <tr> <th style="width: 33%;">Поточний контроль</th> <th style="width: 33%;">МКР</th> <th style="width: 33%;">Самостійна робота</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">100</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> </tbody> </table>			Поточний і модульний контроль			Сума	Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	100	50	40	10
Поточний і модульний контроль			Сума											
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	100											
50	40	10												
Критерії норми оцінювання знань, умінь і навичок студентів	<p>Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів.</p> <p>Поточна успішність на навчальних заняттях оцінюється за 12-бальною шкалою. Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).</p> <p>Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).</p> <p>Оцінювання на навчальних заняттях переводяться у 40 або 20-бальну систему у наступному порядку: (Сер. бал.х 0,05 +0,4) х 50</p> <p style="text-align: center;">Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів на навчальних заняттях</p> <table border="1" data-bbox="459 1778 1465 2047" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%; text-align: center;">Рівні навчальних</th> <th style="width: 10%; text-align: center;">Оцінка в балах (за 12-бальною)</th> <th style="width: 80%; text-align: center;">Критерії оцінювання</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td>Студент володіє навчальним матеріалом дисципліни на рівні</td> </tr> </tbody> </table>			Рівні навчальних	Оцінка в балах (за 12-бальною)	Критерії оцінювання	1	1	Студент володіє навчальним матеріалом дисципліни на рівні					
Рівні навчальних	Оцінка в балах (за 12-бальною)	Критерії оцінювання												
1	1	Студент володіє навчальним матеріалом дисципліни на рівні												

			засвоєння окремих термінів; відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» або «ні».
		2	Студент недостатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» або «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
		3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
	Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє найпростішими знаннями; здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
		5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни; може дати визначення окремих понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником; вміє самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
		6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу; може поверхнево аналізувати явища у сфері гостинності; робить певні висновки: відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом; вміє послуговуватися додатковими джерелами.
	Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Студент логічно і правильно відтворює навчальний матеріал; оперує базовими поняттями; встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок; застосовувати теоретичні знання в стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми, діаграми, карти, картосхеми.
		8	Знання студента досить повні: студент вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь логічна, повна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати; може підготувати повідомлення і обґрунтувати його положення.
		9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом; застосовує знання в дещо змінених ситуаціях; вміє аналізувати і систематизувати інформацію; робить аналітичні висновки; використовує докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії; може самостійно опрацювати матеріал; має сформовані типові навички.
	Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасний стан галузі; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси, які відбуваються в галузі.
		11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни; аргументовано використовує здобуті знання в нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх; ставити і розв'язувати проблеми; застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити

		<p>програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси в рекреології.</p>										
	12	<p>Студент має глибокі, системні, дієві знання; виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні завдання та проблемні ситуації; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ, процесів; вмie ставити і розв'язувати проблеми; вмie самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах; спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію.</p>										
<p style="text-align: center;">Самостійна робота</p> <p>Здобувачі вищої освіти виконують такі різновиди самостійної роботи з дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> – опрацювання текстів лекційних занять; – робота з основною й допоміжною літературою, опрацювання наукової та навчальної літератури; – ознайомлення з нормативними документами та їх опрацювання; – підготовка до практичних занять; – виконання завдань, визначених у планах практичних занять; – опрацювання питань, винесених на самостійне опрацювання; – виконання вправ і завдань в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання Moodle; – підготовка презентацій навчального матеріалу; – написання есе; – підготовка до написання самостійної роботи та модульної контрольної роботи. <p>Здобувачі вищої освіти, які за виконання завдань самостійної роботи отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання СР на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.</p> <p>Модульна контрольна робота (40 балів) МКР передбачає виконання тестових завдань із дисципліни. Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок студентів. МКР складається із 40 тестових завдань, які оцінюються у 0,5 б. Мінімальна кількість балів – 24. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.</p>												
<p style="text-align: center;">Оцінювання модульної контрольної роботи</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Шкала ECTS</th> <th style="text-align: center;">Бали</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">«відмінно»</td> <td style="text-align: center;">39 -40 балів</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">«добре»</td> <td style="text-align: center;">32 - 38 балів</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">«задовільно»</td> <td style="text-align: center;">24 - 31 бал</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">«незадовільно»</td> <td style="text-align: center;">23 і менше балів</td> </tr> </tbody> </table>			Шкала ECTS	Бали	«відмінно»	39 -40 балів	«добре»	32 - 38 балів	«задовільно»	24 - 31 бал	«незадовільно»	23 і менше балів
Шкала ECTS	Бали											
«відмінно»	39 -40 балів											
«добре»	32 - 38 балів											
«задовільно»	24 - 31 бал											
«незадовільно»	23 і менше балів											
<p>Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.</p> <p>Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної</p>												

недобросовісності. Виявлення ознак академічної недобросовісності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: <https://integrity.kpnu.edu.ua/>

Неформальна та/або інформальна освіта. Визнання К-ПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)» (<https://surl.lj/beaaaw>).

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті: закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю); підготовка конкурсної наукової роботи; призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт; призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді. В інформальній освіті: наявність наукової публікації; волонтерська діяльність.

Критерії оцінювання самостійної роботи

здійснюється у межах 10 балів за модуль.

Робота оцінюється в 9-10 балів, якщо: результат виконання завдання самостійної роботи дає чітке розуміння того, що здобувач засвоїв відповідний теоретичний матеріал та набув належних практичних навичок; при виконанні завдання простежується індивідуальний підхід та використання технік креативності; здобувачем надана аргументація власної думки; при виконанні завдання використана не тільки основна, але й додаткова література та інформаційні джерела; оформлення роботи відповідає заявленим вимогам.

Робота оцінюється в 7 - 8 балів, якщо: результат виконання завдання демонструє загальну засвоєність теоретичного матеріалу з боку здобувача та вміння у ньому орієнтуватися; чітка аргументація власної думки; використання основної та додаткової літератури при виконанні завдання; розкриття предмету дослідження не у повній мірі та наявність несуттєвих помилок при оформленні.

Робота оцінюється в 5-6 балів, якщо: результат виконання завдання демонструє недостатній рівень засвоєння здобувачем теоретичного матеріалу; слабка аргументація власної точки зору; поверхневе використання основної літератури; розкриття предмету дослідження не у повній мірі та наявність суттєвих помилок при оформленні.

Робота оцінюється в 3-4 бали, якщо: недостатнє розкриття предмету дослідження; завдання виконане з суттєвими помилками як щодо змісту, так й оформлення результатів; відсутність належного розуміння теоретичного матеріалу; аргументація власної думки є слабкою; низький рівень використання передбаченої курсом літератури.

Робота оцінюється в 0-2 бали, якщо: робота є плагіатом, тобто коли автор скористався нечесним шляхом представлення чужих думок власними.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова	Оцінка за шкалою ECTS	Екзаменаційна	Національна
------------	-----------------------	---------------	-------------

	оцінка з навчальної дисципліни		оцінка за національною шкалою	залікова оцінка
	90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно	зараховано
	82-89	B (дуже добре)	добре	
	75-81	C (добре)		
	67-74	D (задовільно)	задовільно	
	60-66	E (достатньо)		
	35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно	не зараховано
	34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		
<p>Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Кулінарний етикет»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання; - критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60% від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету; - здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки; - ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії, яку створюють за розпорядженням декана факультету. - за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачу вищої освіти не присвоюють. <p>В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view</p>				
Локація	Згідно з розкладом, лабораторія організації ресторанного господарства та барної справи https://kpmu.edu.ua/rozklad-zaniat/			